

Responsiivisuus ja refleksiivisyys oikeudessa Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunnan tutkimusseminaari 12.–14.3.2019

Matti Kattainen, 18.2.2018

Luonnon monimuotoisuuden kestävä käytön edellytysten huomioiminen ja vaikutukset omaisuuden suojalle

Abstrakti

Modernin ympäristöoikeuden kehityksen taustalla ovat globaalit ympäristöongelmat, kuten ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen, joiden ratkaiseminen vaatii muutosta ja sopeutumista myös koko oikeusjärjestykseltä. Oikeusjärjestyksen legitimeetti vaatii toteutuakseen, että luonnonvaroja hallitaan kestäväällä tavalla.

Ympäristöoikeudellisessa tutkimuksessa oikeusjärjestyksen ekologisen legitimeetin vajeongelmaa voidaan lähestyä pääasiassa kahdella eri tavalla; ympäristöoikeudellisia periaatteita ja yleisiä oppeja kehittämällä muun oikeusjärjestyksen ulkopuolella tai kehittämällä koko oikeusjärjestykselle jakamattomia yhteisiä oikeudellisia elementtejä ekologisesti kestäväksi.

Alustuksessani on tarkoitus tuoda esille luonnon monimuotoisuuden kestävä käytön periaatteen vaikutusta omaisuuden suojan rajoituksen yleisten oppien kehittämisen näkökulmasta. Omaisuuden suojan rajoitusten yhdenvertaisuuden sisällön määrittelyssä joudutaan ottamaan myös tulevaisuuden sukupolvien oikeuksien vaikutukset huomioon.

Ympäristövaikutusten huomioiminen ja sisällyttäminen uusiin oikeudellisiin yhteyksiin, joissa sitä ei ole vielä historiallisesti liitetty, voi muuttaa oikeusjärjestystä tulevaisuudessa sisältä- tai ulkoapäin näkökulmasta riippuen.